

zleti HIRADÓ

VII. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM

ÁRA: 1,50 Ft.

1963. FEBRUÁR 8.

Tavaszi munkákra készülnek

Az időt még a tél uralja. Vastag hó borítja a vetéseket, csend honol a földeken. A nyugalom azonban csak látszólagos. Állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben, az egész országban serényen készülnek a mezőgazdaság nagy tavaszi munkájára. Mert bármilyen hihetetlenül hangzik, a jó termés egyik alapfeltételét most, ebben a zord télben teremtik meg. A mezőgazdaságba ugyanis bevonult a technika, és ma már a gépek is ugyanannyi műlik, mint az időjárás.

Készülnek a tavaszra célgazdaságaink is. A legszorgosabb munka a javítóműhelyekben folyik. Amerre nézünk, szélszedett traktorokat, javításra váró kombájnokot, alkatrészeket látunk mindenfelé. A gépeket szorgalmas emberek veszik körül, akik úgy vizsgálják minden részét, mint az orvos szokta betegét.

A pálhalmi gépműhely hatalmas csarnokában Zetorokat, G-35-ös traktorokat javítanak. A nagy műhelyt ebben az erős hidegben jól fűtik, s a szerelők megfelelő hőmérsékletű műhelyszarnokban végezhetik munkájukat. A munkát úgy szervezték, hogy a szerelésbe bevonták azokat a traktorosokat is, akik az elmúlt szezonban kint dolgoztak a földeken, és a tavaszi hónapokban ismét felülnek gépeikre.

Ezek a traktorosok részt vesznek saját gépeik javításában. Ők tudják a legjobban, hogy a gépeknek milyen hibáik vannak, s az ő munkájuk minősége, kerestetik is jórészt azon múlik, hogyan javítják ki gépeiket.

A Pálhalmi Célgazdaság javítóműhelyének egyik legjobb dolgozója Erdei József elítelt. Erdei tanult szakmája a motorszerezés. Jelenleg mint brigádvezető dolgozik Pálhalmán. Tizenhat főből álló brigád irányításával bízták meg. Már két éve dolgozik a műhelyben, főleg motorszerezésen és akkumulátor karbantartáson. Munkájával meg vannak elégedve. Igényes, nagy szakértelmet követelő munkákat is rábíznak. Kerestetének havi átlaga meghaladja az ezer forintot.

A gazdaság kovácsműhelyében Kovács József elítelt ekéket javít. Elítélése előtt a Ráthóti Gépalomlás dolgozója volt, szabadulása után oda megy vissza dolgozni. Jó munkájáért már megkapta a harmad kedvezményt, rövidesen viszontláthatja családját.

Az előkészülethez tartozik, hogy új traktorosokat is képeznek ki a gazdaságban, és a már traktoron dolgozókat tovább képezték. Selencsák Ferenc elítelt is jól dolgozott az őszi-munkák idején, ezért traktoros iskolát végeztettek vele. Most a vizsgája is igen jól sikerült. Tavasszal már szakképzett traktorosként végzi majd a munkáját.

A jó traktorosok közé tartozik Rózsahegy Mihály elítelt is, aki most, a téli hónapokban saját traktorát javítja a műhelyben. Rózsahegy alig várja már, hogy kijavított G-35-össel tavasz beálltával részt vehessen a talajmunkákban.

Serény munka folyik az esztergályosműhelyben is. Ilyenkor télen rengeteg a feladat, sok alkatrészt kell az esztergályosoknak elkészíteni, leszállítani. A szerelők gyakran sürgetik őket: „Mi lesz már azzal a tengelyvel?! Stessetek, mert leáll a szerelés.” Ilyenkor bizony megállásnyi idejük sincsen. Az esztergályosműhelyben Katona Tibor és Somogyi László elítéltek munkájával vannak a legjobban megelégedve. Pontos, precíz munkájukat bizonyítja, hogy a szerelők az általuk készített vagy javított alkatrészeket sosem küldik vissza.

Szerelők, kovácsok, esztergályosok, villanyszerelők, bognárok, traktorosok, egyszerűen az egész műhely közös erőfeszítéssel, lelkesedéssel készíti elő a gépeket a tavaszi-nyári nagy munkákra. Hasonlóan dolgoznak a többi célgazdaságban is. De fontos is ez.

A gépek üzembiztonságára, élettartamára nagymértékben kihat a tervszerű, pontosan végrehajtott hibamegelőző karbantartás és javítás. Amelyik gép munka közben esetleg felmondja a szolgálatot, azt csak nehéz fizikai munkával tudjuk helyettesíteni. Ennek csökkentésére csakhogy egy-két példát mondjunk: ha egy kombájnt hibás javítása miatt kijavítják a munkából, azt csak mintegy 80-100 ember kemény fizikai munkájával tudjuk pótolni.

A munka könnyebbé tétele a gépeken múlik. Viszont hogy a gépek jól működjenek, az pedig a műhelyek dolgozóinak jó munkáján múlik. Ezért a tavaszig hátralevő időt jól ki kell használnunk, hogy az összes mezőgazdasági traktort, erőgépet jól kijavítsák.

A mezőgazdasági munkahelyeken szerzett tapasztalatok általában azt mutatják, hogy műhelyeink jól végzik az alapozást, vagyis a gépjavítást, karbantartást. Azonban minden-nél beszédesebben fog bizonyítani, ha a nagy tavaszi és nyári munkákat a gépek kifogástalanul, üzembiztosan végzik.

-ga-

Egy nevelői kihallgatás tanulságai

Egymás iránti felelősséggel a fegyelmi vétségeket meg lehet előzni

A Kalocsai Országos Börtönben is, az arra meghatározott időben, minden alkalommal sokan jelentkeznek nevelői kihallgatásra. Az elítéltek elmondják ügyes-bajos problémáikat — jogos, vagy vélt igazukat keresve jelennek olyan dolgokat, amelyeknek megoldásában a nevelőtiszt segítségével számítnak.

A nevelő meghallgatja az elítélteket, tanácsokat ad, intézkedik, s ha valamely felvetett probléma meghaladja a hatáskörét, úgy azt javasolja, hogy az illető parancsnoki kihallgatáson tárja fel problémáját.

Bizalommal jönnek...

Bizalommal jönnek az elítéltek a nevelői kihallgatásra egyéni, vagy közös problémával. Munkával, fegyelmelemmel, zárkaközösséggel kapcsolatos témákkal.

Schült Lászlóné elítelt a hatos szalag helyettes vezetője munkafegyelmelemmel kapcsolatos problémával jött kihallgatásra.

— Van nekem néhányan a szalagban, akikkel nehezen bírok.

— Mondtam ugye — inti a nevelő — hogy nem lesz jó vége, ha egyesekkel szembeni engedékenységével azt a látszatot kelti, mintha különbségeket tenne a szalag tagjai között.

— Most nem azokkal van a baj... — Ha nem is azokról van szó, vigyáznunk kell. Nehogy azt a látszatot keltse, mintha egyeseknek többet engedne, elnézne, mint a többieknek. Mi történt tulajdonképpen?

— Kimentek dohányozni, két asszony, összeveszték...

— Miért voltak kint egyszerre ketten?

— Néha kimennek ketten is. Nem szóltam nekik, gondoltam, ha néhány percet beszélnek, majd könnyebben megy nekik a munka...

— Látja, nem jól gondolta. Az utasításokból nem szabad engedni... Ezt a hangulatot aztán magukkal viszik a zárkába is. Ott is folytatják a veszekedést, rongálják a társaik idejét is.

Schültné beismeri, hogy így van. A nevelő jegyzetel — sűrű sorok szaporodnak a kihallgatási naplóban —, figyelmezteti Schültné, hogy a lazaság megengedése súlyos fegyelmi következményekkel járhat.

Schültné megkönnyebülten, nyugodtan távozik. Ezzel a jelentéssel sikerült megakadályoznia, hogy tovább romoljon a szalag szelleme, s a fegyelmi vétségek elkövetéséig mérgecsökkék. Ezzel segített elítelt társain is.

Csire Istvánné elítelt a következő. Eppen ő az egyike azoknak, akikre az előbb Schültné panaszkodott. Csirené kegyelmi kérvény beadása felől érdeklődik. Megkapja a felvilágosítást, majd a nevelő a zárkaproblémákra a Schültné által is említett magatartásbeli hiányosságokra tereli a szót. Csirené mentegetődik: — Hát előfordul, hogy összeszóla-

zunk. Ki vagyunk merülve,

mondja Csirené. A múltjára hivatkozik: — ezideig még szóbeli dorgásom se volt. Nagyon szeretnék vigyázni magamra, hogy ezután se legyen...

— Ez szép elhatározás, de ne csak szavakban szeressen vigyázni, hanem uralkodjék magán! Mutasson jó példát a többieknek, a fiatalabbaknak. Nem szép dolog az, ha a fiatalabbak az idősebbektől rossz példát, bajkeverést látnak.

Csirené fogadkozik, s elmegy. A nevelőtiszt naplójában szaporodnak a feljegyzések. Mit is lehet itt következtetésképpen megjegyezni?

Nemcsak Csirenének, de több idősebb elíteltnek is súlyos hibája az, hogy elvárják a fiatalabbak tiszteletét, hogy előzékenységet tanúsítsanak velük szemben, de maguk semmit se akarnak adni a többieknek. Márpedig érdem nélkül az elítéltek között se kap senki tiszteletet.

Őszinte szóval beszélnek

A nevelő a kihallgatáson felszínre bukkant problémákat fontossági sorrendben igyekszik megoldani. Az őszíntelenségnek szemben a határozott figyelmeztetés legtöbbször megtetszi a hatását. A kérelmezőt a legritkább esetben helyezik át más zárkába, inkább a zárkakollektíva szellemét igyekeznek rendes irányba terelni.

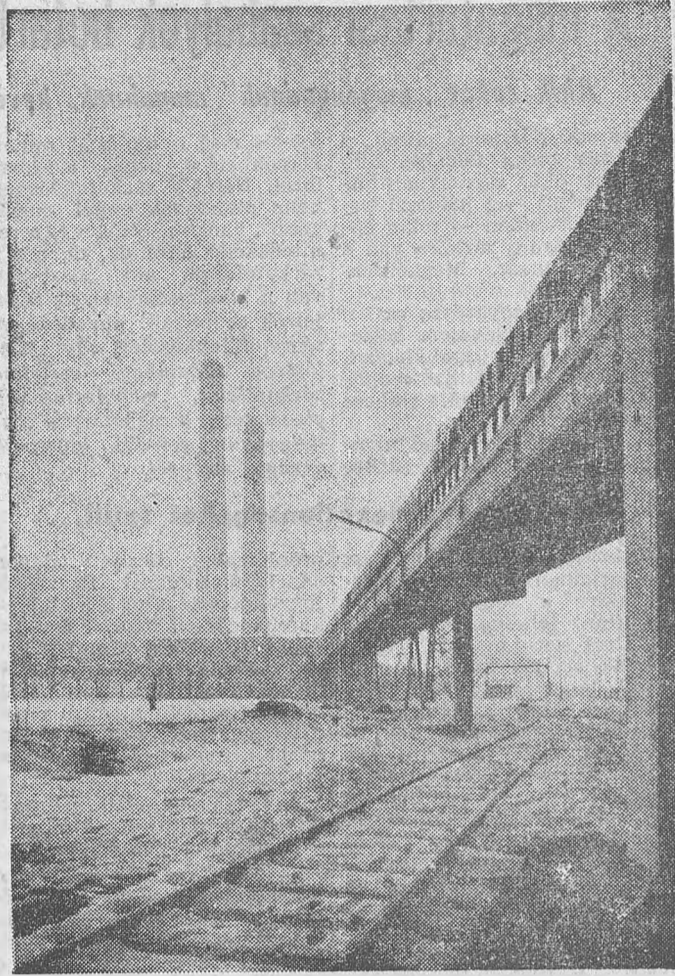
Természetesen, a nevelői kihallgatásoknak sokkal komolyabb tartalmuk és feladátuk van, mintsem a cívakodások visszapergetése s az egymásra való panaszkodás meghallgatása, még ha e panaszok jogosak is. Sajnos akadnak, akiknek nem szót ér a jó szó. Valahányszor fogadkoznak, de csak szavakban.

Komolyabb problémával jött nevelői kihallgatásra Bukcsó Kornélia elítelt. Pénzt szeretne küldeni a gyermekeinek. Mészáros Istvánné a gyámsági hatóság értesítését kéri a nevelőtisztól, s más sokfajta fontos elintézni való kerül felszínre egy-egy nevelői kihallgatáson.

Törődjenek egymással

S e fontos dolgok megoldásától mennyi idejét raboják el a nevelőknek az elítéltek: egymás közötti civakodással, torzalkodással, irigységgel, rosszindulattal, hazudozással! Pedig egy kis jóakarattal ezeken a problémákon az elítelt kollektívák, a szalag, a zárkaközösségek is könnyen segíthetnének. Hiszen minden közösségben több a józan, a tisztességes életre törekvő elítelt. De sajnos vannak még passzívok is, akik igyekeznek ugyan megfelelni a követelményeknek, de társaikkal semmit sem törődnek. Nem értik meg, hogy ezzel a nemtörődőséggel saját sorsuk jobbrafordulását is késleltetik.

—r. sz.—

Decemberben adták át rendeltetésének az Ajkai Hőerőművet. Bővítésére, amelyet még 1956-ban kezdtek meg, több mint egymillió forintot fordítottak. A hőerőmű teljesítménye most a bővítés előtt 57 megawattal szemben 150 megawatt. Teljes berendezése, a mesterséges szellőzésű hűtőtornyokkal együtt magyar gyártmány.

Ne csak kapni akarjon az, aki kedvezményt vár

Az elítéltek egyhangú életének egyik legizgalmasabb napja a börtöntanács ülése. Már jóval előre érdekes téma a szerencsés érdekeltek „tárgyalása” és — valamely versenyhez vagy társasjátékhoz hasonlóan — a „tippelés”, hogy kinek van és kinek nincs esélye. Ilyen alkalmakkor aztán terítékre kerülnek egyenként a résztvevők.

A mérlegelés általában az alábbi szempontok szerint történik: hányadszor van az illető büntetve, hogyan dolgozik, volt-e fenyegetés.

Ezek alapján az elítéltek szerint el is dönthető, hogy ez vagy az, megérdemli-e a feltehető szabadonbocsátás kedvezményét.

Aztán eljön a nagy nap — a meglepetések napja. Ugyanis az illetékesek a fenti szempontokon kívül — feltehetően — még egyéb magatartási tényezőket is figyelembe veszi, és pedig olyanokat, amelyekről az elítéltek körében ugyan kevesebb szó esik, annál többet nyomhat a latban illetékesek előtt — például, hogy az illető megbánta-e büncselekményét és lehet-e bízni abban, hogy a szabad életbe visszatérve az alkalommal nem él vissza, hanem becsületes, törvénytisztelő tagja lesz a társadalomnak.

Miért van az, hogy erről az elítéltek általában nem szíve-

sen beszélnek? Mert ez már nemcsak pont a mútra, hanem egyben kötelezettség is a jövőre nézve? Igen. És ez már „kényelmetlen...” Mert van, aki azt vallja, hogy:

— Megbánta-e a büncselekményét vagy se, az kizárólag a saját dolga, leül a kimért büntetést és ezzel eleget tett a törvénynek. Egy másik meg szégyennek — mi több, gerinctelenségnek! — tartja a megbánást és ebben még szorgalmas támogatókra is talál, van aztán egy harmadik csoport, amelyek egyszerűen amögé bújják, hogy honnan lehetne azt tudni vajon — ha mondja is az illető — valóban megbánta-e azt, amit elkövetett.

Persze, arra nem gondolnak, hogy azok számára, akik ebben a kérdésben dönteni hivattak, esetleg olyan megnyilvánulások is sokat mondanak, amelyek mások figyelmét elkerülik.

Az is téved, aki ezt a kérdést „magánügynek” tartja, mert a társadalom becsületes emberét számára egyáltalán nem közömbös az, hogy valaki a büntetését hogyan viselte, közük milyen szemlélettel tér vissza és a döntésre egyedül jogosult tanács előtt nyilvánvalóan az a tényező lehet csak a legfontosabb szempont.

De jó volna, ha ennek a kérdésnek minden elítelt — saját érdekében — több fontosságot tulajdonítana, mert — minden ellenkező véleményrel szemben is — ez a látható legbiztosabb jele, a büncselekmény felszámolásának, és pillére a jóvátétel szándékának.

Ha ebből a szemszögből is mérlegelik majd az elítéltek az „esélyeket”, kevesebben térnek a számításukban és — utólag — többen fogják megérteni egy-egy „érthetetlen” döntés háttérét. Mert kivétel nélkül

mindenki csak saját magának köszönheti azt, hogy kiérdemli-e a kedvezményt és méltó-e arra a bizalomra, amely egy szabad ember erkölcsi életének alapja.

Hogy kinek mennyi időre van szüksége a megbánás eléréséhez, az egyénenként változó, de enélkül az új életre komolyan gondolni nem lehet.

Vancsó Béláné elítelt Kalocsa

Egész Európa szenved a hidegtől

Európa-szerte tovább tart a hideg. Mindenfelől erős fagyokat és hóviharokat jelentenek. A rendkívül hideg télnek több száz halálos áldozata van már, ugyanakkor sok a fagykár, s többfelé megbénult a közlekedés. Hazánkban is nagy gondot okoz a fagyos tél. A szokatlanul zord térről közlünk tudósítást lapunk 4. oldalán.

A magatartási szabályok betartása – kötelező!

Akik sokat „megengednek” maguknak, kevés jóra számíthatnak

Vukman Sándorné elítelt, a hatvanas zárka felelős. Eleven, energikus asszonynak látszik, s mégis — a kalocsai Országos Börtönben — talán éppen a hatvanas zárkára van a legtöbb panasz. Megkérdezzük:

— Mivel magyarázza ezt?
— Hát én igyekszem betartani velük a szabályokat, szídnak is mindig. Azt mondják, hogy a paragrafus embere vagyok...

...és ebben az utolsó mondatrészben Vukmanné zárka-

felelős meg is mondta minnek köszönheti a zárka a rossz hírét. Némely zárkafelelősnek néha mondanak ennél „hízal-góbb”, vadabb jelzőket is a renitenskedő elítéltek, de azt a zárkafelelőt, aki tisztában van a kötelességeivel, az ilyen jelzők se bírják engedékenységre. Ellenkezőleg, egy felelősége tudatában cselekvő zárkafelelős, megbízatásának eleget téve, a magatartási szabályoknak mindig igyekszik érvényt szerezni.

Ami a fegyelmeztlenségeket szüli...

Vukmanné a majdnem húsz fős zárkában alig talál valakit, akire a fegyelem terén számítani lehetne. Az egyik elítéltről azt mondja, hogy „annak nagy a szája”. A másikról, hogy „kényes”. A harmadikról, hogy „vagány”. Kovács Ilona elítelt azért fegyelmezetlen, mert mindenbe beleszól. Horváth Borbála elítelt meg már többször volt büntetve, neki minden mindegy, nem bántja se a zaj, se a csend, se a veszekedés.

Az idősebb elítéltekkel is hadilábon áll Vukmanné. Nagy Jánosné — már szabadult —, még mindig emlegeti, hogy „szeretett pletykálni”. Csire Istvánné az a panasz, hogy „benne se áll meg a szó”. A zárkában általában „minden cseggységért összeugranak...”

Hallgatjuk a zárkafelelős panaszait. Amit elmond, mind igaz. Az a véleményünk: jórészt önmagának köszönheti, hogy ilyen összeférhetetlen a zárkája, mert túlságosan engedékeny a zárka elítélteivel szemben. Nem kételkedünk abban, hogy jót akar. De hát, tapasztalatból tudhatná: mi jó származik abból, ha eltűri a fegyelmeztlenségeket, s a

problémákat „bratyí” alapon akarja megoldani? Ez maga fegyelmeztlenség! S ha a zárkafelelős nem képes érvényt szerezni a kötelező magatartási szabályoknak, ha nem felel meg a szabályokat sértők magatartásbeli hibáit, könnyen fegyelmi vétségbe sodorhatja nemcsak társait, de saját magát is.

A nevelőtiszt — akivel meglátogattuk a hatvanas zárkát — tanácsolta Vukmannénak:

— Tanuljon Horáknétől, a hatvankettes zárka felelősétől. Horákné, ha a zárkában valaki fegyelmezetlenül viselkedik, odavezeti az illetőt a zárkában kifüggesztett magatartási szabályhoz, felolvassa neki a vonatkozó részt, és figyelmezteti: „ehhez tartsd magad”. A hatvankettes zárkára nincs is panasz.

A zárkák külső képén is meglátszik az ott uralkodó szellem. Mikor a hatvanas zárkában jártunk, nagy volt ott a rendtelenség. Persze, mentséget kerestek, védekeztek:

— Most készülünk munkába. Majd ha elmentünk, akkor meg lehet nézni, milyen rendet hagyunk...

Egy rendetlen és egy tiszta zárka

Bizonyosan hagytak is valamilyen rendet. Ezt a szabályok is szigorúan megkövetelik. De mikor bent vannak a zárkában, akkor miért nincs rend? A helyes emberi izlés alapkövetelménye a rend. Rendes ember nem érzi jól magát a rendtelenségben. A hatvanas zárkából nagyon hiányzik ez az igény, ez az izlés. Nem túlzunk, ha kijelentjük: a legrendetlenebb férfiak zárkájában is nagyon ritkán találni olyan rendtelenséget, mint itt találtunk a sétaidő után néhány órával, a munkába in-

dulás előtt fél órával. Megdöbbenő, hogyan vetkőzhetnek ki egyesek a női mivoltuktól ennyire! Hihetetlen, hogy még akinek valaha volt is izlése, igénye a rendre, a tisztaságra, ennyire közömbössé válják a rendtelenséggel szemben, mint e zárka lakóinak többsége.

Félve nyitottunk be a hatvankettes zárkába is, de itt kellemesen csalódtunk. Itt is munkába készülődtek, de a seprű és a törölrúha kézben volt. Az egyik asszony sóprögetett, a másik a mosdót sú-

rolta, meglátszott az egész zárkán — a polcokon elhelyezett dolgokon, az ágyak fejrészein, a tárgyak tisztaságán — hogy ebben a zárkában kézzel kézre jár mindig, kézben van a seprű és a törölgéruha. Egyik elítelt veszi el a másiktól, s örök női jó izléssel csinosítgatják, tartják rendben, tisztán kényeszerű környezetüket.

Bizonyosan nem azért, mert szeretnek itt lakni, vagy hogy örökre itt akarnának maradni. Rendbe tartják a körzetüket, mert ez alapvető kötelességük, a szabályok is előírják ezt, de önmaguknak is tartoznak ennyivel.

A két zárka közti minőségi különbség más, komolyabb dologban is megmutatkozik.

A hatvanas zárkában elhelyezett iskolába járó elítéltek sokat panaszkodnak — éspedig jogosan —, hogy a zárkatársaik nincsenek tekintettel rájuk. Mikor tanulni akarnak, a többiek, akkor kezdenek el zajongani, s különböző rejtett módjait találják ki a tanulók bosszantásának.

A hatvankettes zárkában lakó tanulók csak dicsérik a zárkatársait:

— Amikor hozzáfogunk tanulni — mondják —, mindenki csendben van. Csak suttogva beszélgetnek, s ha kérdezzük tőlük valamit, mindig szívesen segítenek.

Magunk is meggyőződünk róla, hogy a hatvankettes zárkából számították a rosszindulatú áskálódást, az irigységet, az egymás bosszantását.

Okuljanak

A két zárka példája nagyszerűen igazolja, mire vezet a rosszul értelmezett „elítelt szolidaritás”. Milyen zűrzavar keletkezik ott, ahol a legtöbb fantáziát és energiát nem a jóra, hanem a szabályok kijátszásának, spekulációira fordítják.

Ha a hatvanas zárkában ezt a sok alantas célokért kifejtett erőt mind a rendre, a fegyelmelemre, az egymás iránti jóindulatra, fordítanák, bizonyosan hamarosan utolérhetnék a másik zárkát. Csak nekik volna javukra: megéreznék egyszer, hogy mennyivel reményteljesebb az élet még a börtönben is, ha rendben van a kollektíva szénája, s nem kell rettegni egyik percről a másikkra, hogy vajon: mikor, miért, kinek fogják „megmosni” a fejét.

(kr)

A sok rossz között könnyű megtalálni a kevés jót

Az üzemvezető irodájában ülünk. A folyosón nagy a sürgés-forgás, cigaretta szünet tartanak. Az oldalsó folyosón azonban most sem áll a munka: a „rudallósok” mintha régi lemaradásukat akarnák pótolni, dolgoznak.

A kötélüzemben többnyire fiatalokkal találkozunk.

— S hogyan haladnak? — kérdezzük az üzemvezetőtől.

— A mostani eredményekkel nem dicselkedhetünk. A minőség nem éri el a régi szintet — kapjuk a felvilágosítást.

Minden az akaraton múlik

Végigjárjuk az üzemet: egy-két műhely kivételével amolyan „tessék-lássék” módon végzik a munkájukat az elítéltek. Ilyen tempó mellett nem is lehet a jelenleginél sokkal magasabb eredményeket elérni. A szárazban, s az előkészítőben viszont csak szorgalmas elítélteket látunk. Igen ám, de — mint mondani szokás — néhány fecske még nem csinál nyarat. A márianosztrai kötélüzem elítelt dolgozóit akkor érdemelnek dicséretet, ha valamennyien úgy dolgoznak, ahogyan Dudás Béla, Lakatos és Makka, s még néhány elítelt dolgozik.

— Nehéz megtanulni a kötélgyártó szakmát? — állítjuk meg néhány pillanatra munkájában Dudás Béla elíteltet. — Ennél sokkal nehezebb dolgot is megtanulhat az em-

ber. Én is a börtönben lettem kötélgyártó. Ma már egészen szépen haladok — mondja Dudás. — Minden az akaraton múlik.

Fegyelmezetten kell dolgozni

Nem véletlenül említették Dudást először, amikor a szorgalmas elítéltek nevét kértük. Dudás rendszeresen teljesíti a tervét. Jókora csomó kötőfékszár hever most is mellette. Ez már a mai munka eredménye.

Nincs panasz ebben a munkateremben a többiekre sem. S itt valamennyien szépen is keresnek.

Lapozgatunk a régi számok között: az üzemi átlag 107 százalékos volt. Ezt az eredményt a mostaniaknak még nem sikerült elérniük. Rudallókötélből 80 volt eddig a napi csúcsteljesítményük. Ebből a régiéknéknél is többet csináltak naponta. Kötőfékfejből is messze elmaradnak elődeiktől.

— Haladna itt a munka, ha... — szól az egyik elítelt, majd azon spekulál, kimondja-e az igazat.

— Ha némelyek nem vitakoznának annyit. Értékes percek, negyedórák vesznek így kárba. Sajnos, még mindig akadnak közöttünk olyanok, akik képtelenek, vagy nem akarják megérteni, hogy a börtönben éppen olyan szorgalmasan, fegyelmezetten kell dolgozni, ahogyan kint, vagy talán még annál is jobban. Ne-

vetségesnek tartom, amikor azt mondja valaki: „Majd a szabadulás után megmutatom, hogy tudok tisztességesen is dolgozni...” Nemcsak a szabadulás után, hanem most is be kell ezt nekünk bizonyítanunk. Ott kell tanúbizonyságot tennie az embernek arról, hogy szívesen dolgozik, hogy megbarátkozott a munkával, ahová állították — jelenleg a kötélgyártó üzemben. Örökös vitakozással, torzsalkodással nem sokra megyünk. Annál sürűbben kaphatunk szigorított fegyelmi zárkát.

Túltettek a fiatalokon...

A művezetőtől tudjuk, hogy régebben jóval több idős elítelt dolgozott ebben a szakmában. Ezek szerint azt kell mondanunk, hogy az idősebbek alaposan túltettek a fiatalokon, ugyancsak megszegyénítették őket. Ha olyan szakmáról volna szó, ahol többéves gyakorlatra van szükség ahhoz, hogy jó szakember legyen valaki. Ilyesmirel azonban szó sincs. Dolgozni kell, nem pedig vitakozgatni. Ez az előfeltétele annak, hogy nagyobb eredményeket érjenek el a márianosztrai kötélgyártó üzemben. Ma még mindössze néhány elíteltet említenek, amikor a legjobbakat keresik. Mennyivel előnyösebb lenne a kötélgyártók számára, ha a jók közül a legjobbak kiválogatása okozna problémát.

—ko—

TRAKTOROS

TANFOLYAMON

A gyakorlati foglalkozások során a tanfolyam hallgatói csoportokra osztva sajátítják el a vezetés technikáját. Indulás előtt a csoportvezető eligazítja az elítélteket

Már a tél sem a mozdulatlanság időszaka falun. A mezőgazdaságban végbement hatalmas változás a téli hónapokat is elevenné tette. Elsősorban nem a fizikai munka tölti be ezeket a napokat — bár az állattenyésztők, a gépjáratók teljes erővel dolgoznak —, sokkal inkább a gondolkodás, a tanulás időszaka a mostani.

Mostanában sok százezer fiatal és középkorú férfi is, aki a traktorvezetés tudományát sajátítja el. Az idén a magyar mezőgazdaság ötezer új traktort kap. Jelentékenyen gyarapodik tehát a traktorpark. De traktorvezető még több kell. Az alapvető követelmény az, hogy minden gépre legalább két jól képzett szakember, de ha lehet, három jusson.

Pálhalmán is rendeztek traktorvezetési tanfolyamot. A kéthónapos időszak alatt negyven; nagyrészt mezőgazdasági munkás gyakorlati és elméleti foglalkozásokon ismerkedett meg a gépek, a motorok működésével, kezelésével.

A tanfolyamon részt vevő elítéltek nagy szorgalommal tanultak, igyekeztek minél jobban elsajátítani ennek a foglalkozásnak alapos ismeretét. A hallgatók általában olyanok, akik korábban nem rendelkeztek szakmával.

Törteli Sándor elítelt Szank községben a Rákóczi Termelőszövetkezetben dolgozott. Három kisgyermek van, ezeket mondja:

— Nagyon örülök, hogy büntetésültésem ideje alatt lehetőség nyílt arra, hogy kitanuljam a traktorvezetést. Tavasszal már mint traktoros dolgozhatom a termelőszövetkezetben. Így magasabb lesz a jövedelemem is, többet tudok a családomnak nyújtani.

— Nekem sem volt szakmám — mondja Bene Kálmán elítelt. — Büncselekményem elkövetése előtt állandóan változtattam munkahelyeimet, hol itt, hol ott dolgoztam. Most, hogy szakmám lesz, úgy gondolom, tartósan le tudok telepedni. Úgy érzem, könnyebb lesz a szabad életbe való visszatérésem is.

— Tanulni soha sem késő — mondja Borbély Sándor elítelt, a tanfolyam legidősebb hallgatója. — Én egész életemben olyan mindenesféle voltam, hol ezt, hol azt csináltam. Nagyon fognak nézni, ha hazamegyek, és viszem a bizonyítványt...

Lehetne még tovább idézni az elítéltek szavait, akik örülnek, hogy a börtön lehetőségét adott a tanulásra.

Külön érdemes szólni azokról az elítéltekről, akik a szabad életben gépkocsivezetők voltak. Ők a többiekkel szemben bizonyos fölkü előnyben voltak, hiszen foglalkozásukkal fogva ismerték a motorok szerkezetét, működését és a vezést. Ezek az elítéltek igen sok

Még egy kapcsolás, s pőföve elindul a Zetor géppallosas havas udvarán

segítségét adtak társaiknak, segítették őket elméleti és a műhelyfoglalkozásokon.

Még hótakaró borítja a határt, a gépekkel téli nagyjavítást végzik, de rövid idő múlva már az új traktorokkal a nyeregben indulnak a földekre.

—Zimm—

A különböző típusú traktorok vezetése mellett a munkagépek működését is elsajátítják az elítéltek. Képünkön: az egyik csoport a vetőgépek működését tanulmányozza

Irodalom - MŰVÉSZET

GELLÉRT LAJOS

Arisztophanész komédiája

A magyar színművészet kimagasló egyénisége, Gellért Lajos, január 28-án hetvennyolceves korában váratlanul elhunyt. A kitűnő művészt a Jókai Színház, amelynek most is tagja volt, saját halottjának tekinti. Temetéséről később intézkednek.

Egy héttel ezelőtt, a Színművészek Szövetségének gyűlésén beszéltünk vele — ki tudta, hogy utoljára. Hiszen ugyanazzal a csillaghatással, ifjú érdeklődéssel beszélt a ma gondjairól, ahogyan annak idején a tegnapiéiról és a tegnapiéiról. Ötvenöt évet, fél évszázadnál többet töltött a magyar színpadon, a magyar színpadért, művészetéért. Mert nemcsak játszott — rendezett, tanulmányt, színdarabot és könyvet írt, sőt, rajzolt és festett is. És sohasem akármint! A művészet minden valójában „Ember Sándor” volt és maradt, akárcsak barátja, iskolatársa, Karinthy Frigyes „Holnap reggel”-jében, amelyet a Tanácsköztársaság idején éppen ő segített színpadra és sikerhez. Haladó, rendkívül magas színvonalú művészi pályája ott kezdődik a század elején, ahol a huszadik századi magyar színtársulatok legjobb, legszebb hagyományai: a Thália Társaság, az Új Színpad, a Munkácsi Színpad, a Galilei kör világában — s útja töretlenül vezet a mába. Kreonjára (Antigone), Osvaldjára (Kisértelek), Leeds professzorára (Külföldi köztársaság), veneciei kalmarjára, beszélőjére (Ramus Stravinskij): A katona története) úgy emlékeznek a régi, ahogyan a nagy színészi alakításokra szoktunk — a Kék madár nagyapójában, az Arisztokraták kisemberében pedig még tegnap, a legifjabb színházjárók is megismerkedtek kimagasló művészetével.

Sokoldalú tehetsége mellett is azt vallotta: „a színészet minden művészetek összefoglalója”. És sok-sok gyönyörű szerep után is hittelt mondta, nem is rógen: „az igaz beteljesülést hozó szerep meg csak ezután vár rám”. Így igaz. Ahogy könyve címevel mondja: „Nyitott szemmel” járt végig egy hosszú és szép életút — s most, amikor lehunyta a szemét, magaskultúrájú művésztársának példája a legnagyobb, „beteljesülést hozó” szerepe.

Elismerés illeti a Nemzeti Színházat, hogy Szophoklész sikere után a görög komédiával is megismerteti a mai közönséget. A tragédia és komédia, egysége, amely a görög színház és dráma sajátja volt, így olvad egybe napjainkban is. Arisztophanész stílusa és nagysága élmény és példa évezredek óta, szelleme korokon át frissen őrződött meg. Játékteremtő fantáziája és okos szertelensége az emberiséget és a komédiáírást egyaránt inspirálta.

Igaza van Devecseri Gábornak: „az arisztophanészi szellem, mely hajdan alkalom volt egy gondolat elültetésére s tréfás rögtönzésekre, megcsipkedvén a szerző kortársait és kariársait, a mai átdolgozókat is inspirálhatja, hogy a komédiai keretben a ma zavartalan és Arisztophanész szüreti jókedvével lépessen be”. Ezért fordította és alkalmazta mai színpadra a művet Devecseri Gábor és Karinthy Ferenc. A jó értelemben vett korszerűség szándéka vezette a rendezőt, Major Tamást is, hogy az arisztophanészi világ és a mi világunk jelenségeinek egymás mellé állításából a humor újabb forrásait bugyborékoltsa fel.

Valóban, Arisztophanész kacagása mellé bármit lehet társítani, ez a keret, úgy látszik, mindenre lehetőséget ad, ám egyet igényel, ugyanolyan legyen a játékosság iránya, hangja, minősége. Ez a stílus mindent elbír, a vas-komédiázás drasztikumát és profán szellemeskedést, csak egyet nem, a szellemtelenséget. Gyánitom: Arisztophanész korában sem tekintették a szöveget szentírásnak, talán inkább a szituáció-teremtés, a tréfálkozás alkalmainak, amelyben szabadon mozoghatott a színész, szabadjár, engedhette játékos kedvét és parodizáló készségét. Arisztophanész bölcsessége megóvta attól, hogy kifáradjon a játék, aktuális célzásai minduntalan felszárthatóak a közönség figyelmét. Sajnos, nem ez jellemzi a mai előadást. Jobban szórakoztat és izgat az, amikor Arisztophanész szólal meg a színpadon, mint amikor az átdolgozó szövegeit halljuk. Sőt: olykor Arisztophanész modernebbnek hat, mint az, ami

Bara Margit az arisztophanészi komédiában

mai játékként épült be a komédiába. Arisztophanész tüzijátékra készült elő, s ehelyett csak hűnyő paraszat kapunk: avult vicceket, sokszor hallott poéneket.

A rendezés sem kielégítő. Major Tamás kétségkívül sikerült színpadképeket formált, színszerűsége olykor lenyűgöző, de különösen a második részben már ez is elvész, a szöveg és a rendezés is kifulladás.

A megoldatlanság a színészi játékban is érződött. Trügiaosz (Rajz János) és két szolgálja (Horváth József és Szirtes Ádám) talála meg legjobban a stílus igényét, s még mellettük Ungvári László szellemes, okos humorát élvezhettük a karvezető szerepében. A többi alakítást csak villanásnyi szint, szellemet jelent meg a legjobb esetekben is, így Bara Margit, Fülöp Zsigmond, Raksányi Gelléri, Suka Sándor, Mányai Lajos és Óze Lajos játékaiban. Szabó Ferenc díszlete kitűnő volt, korhű és okosan stilizált, ugyanez vonatkozhat Nagyajtay Teréz jelmezeire is.

Százhusz rövidfilmet vetítenek az idén

Sokáig „mostohagyerekként” kezelték a rövidfilmeket. Az utóbbi időben jelentősen megváltozott a helyzet. Az idén több mint 120 rövidfilm jelenik meg a mozik vásznán.

Az újdonságok között ott található a Budapest Filmstúdió rendezőinek sok alkotását. Músortra tűzik a Baran-

golás a kék úton című riportfilm második részét, amely a borsodi hegyvidékbe kalauzolja el a nézőket. Az Országút a felhők felett című riportfilm a légi közlekedésről szól. A Frontbetörés című népszerű tudományos film alkotói azt mutatják be, hogy az időjárás milyen hatást gyakorol

az emberek kedélyállapotára. Láthatjuk a Törvények a porond felett című rövidfilmet. Azt szemlélteti, hogy a fizikai törvények hogyan érvényesülnek az emberi test munkájában, a mozgásban. A Képváros a volt Mária Valéria telep helyén épülő városrészt mutatja a nézőket. Az Uton pedig az országutak mindennapi életéből lesett el érdekes epizódokat.

A külföldi rövidfilmek is változatos látványt kínálnak. Az ember és a gép című francia film modern eszközökkel ábrázolja az ember és a gép viszonyát. Az NDK művészeinek két revüfilmje a fogorvoshoz és jégtáncosok közé kalauzolja el a mozilátogatókat. A szovjet stúdiók két újdonsága közül az egyik az automatizálás áldásos hatását mutatja be. A másik pedig a moszkvai fegyvertár kincseit öröklítette meg látványos képekben. Egyebek között láthatjuk az Így rajzolnak a gyerekek című csehszlovák és a Hullámörület című francia rövidfilmet.

Kodály Zoltán ünneplése Bécsben

Kodály Zoltán részt vett a 80. születésnapja alkalmából a bécsi Konzerthausban rendezett ünnepi hangversenyen, amelyen a meghívott budapesti vendégművészek Kodályműveket adtak elő. A hangversenyen, amelyen megjelent Sebes István, a Magyar Népköztársaság bécsi követe, dr. Erich Schenk egyetemi tanár, a bécsi egyetem zene-tudományi intézetének elnöke, meleg hangű bevezető beszédében köszönte meg Kodály Zoltánnak személyes megjelenését és nagy elismeréssel méltatta nemzetközi jelentőségű életművét. A műsor fénypontja a Marosszéki táncokat tolmácsoló Fischer Anni zongoraszólója volt, amelyet tomboló tapsal fogadott a közönség.

Demény Ottó:

HAZÁM

O tudom, nehéz kimondani téged ebben a zajban, ebben a vad nyüzsgésben, Hát a falnak fordítom arcomat és elmondalak így — csupán magamnak.

Csak így: hazám!
Változó arcú nő.
Szép, gazdagtestű, némán üldögélő.
Ismerhetlek, mint testét kedvesemnek,
de sosem tudtam még betelni véled.

Csak így: város!
Amint ropanva nyílnak az öblös kapualjak s zúdul a nép belőlük,
körül a gyárak zümmögő karéja s benn kék s piros neonok fürge fénye.

Csak így: folyó, falu!
Csak így: hegyek!
Habok, hullámok lusta áradása,
deszkapalánkra dülő orgona,
haragoszöld fenyesben köves ösvény.

Csak így: testvéreim!
Akik majd kihalljátok e csöndes szavakat a zajból, vad nyüzsgésből.
Csak így: anyám, szerelem, gyermekem!
Csak így: küzdelem, szépség, kin, öröm!

Félmilliónyian voltak a honfoglaló magyarok

Sok évi kutatótevékenység eredményeként nagy jelentőségű — a honfoglalástól napjainkig terjedő időt felölelő — népességtörténeti munka készült el. A kutatásokat, amelyeket az Eötvös Loránd Tudományegyetem statisztikai tanszéke fogott össze, történet-szekből, levéltárosokból, statisztikusokból, demográfusokból álló munkaközösség végezte. Munkánkban azt a célt tűztük ki — mondja dr. Kovács József, az egyetem statisztikai tanszékének vezetője —, hogy figyelemmel kísérjük az 1869-ben megkezdődött hivatalos népszámlálás adatanyagát, de ugyanakkor feltárjuk azokat a forrásokat is, amelyek alapján megállapítható, hogy mennyi volt a magyarság száma a honfoglalás-kor, hogyan változott meg az ország lakossága különböző elemi csapások, háborúk következtében, hogyan befolyásolta a természetes szaporodás, a bevándorlás stb. Az Árpád-korra vonatkozóan Györfly György, a Történettudományi Intézet kutatója adatai szerint a honfoglalás-kor félmillió volt a magyarság száma. 1330-ban már kétféle körül lehetett az ország lakossága, a XV. század elején pedig három és félmillió. A török pusztítás nyomán a XVI. században két és félmillió, a XVII. század közepén hárommillió ember élt az országban.

Háromszázezer látogató „A magyar munkásmozgalom története” kiállításon

„A Magyar Munkásmozgalom története” című kiállítást, amely a szaktanács és a szak-szervezetek rendezésében egy évvel ezelőtt nyílt meg, vándorkiállításaként az ország nagyobb városaiban is bemutatják. Ez ideig 21 helyen mintegy háromszázezeren tekintették meg. A megyékben a kiállítást — a múzeumok, levéltárak bevonásával — helytörténeti, megyei vonatkozású dokumentumokkal gazdagították. Az állami és szak-szervezeti könyvtárak közösen ajánló bibliográfiákat készítettek a munkásmozgalom történetéhez, s könyvkiállítással egybekötött könyvvásárt rendeztek a munkásmozgalommal foglalkozó művekből. Mivel a gazdag anyag iránt továbbra is nagy az érdeklődés, a kiállítást más helyeken is bemutatják.

A FRANCIA FILMVÁLVÁLKOZÓK elhatározták: mindaddig, amíg nem teljesítik követeléseiket, nem gyártanak új filmeket. A filmváltalozók az adók csökkentését, a filmgyártás támogatását követelik és azt kívánják, hogy a televízió 70 százalékban francia filmeket mutasson be.

ÚJ KÖNYVEK

Ujfalussy József: A VALÓSÁG ZENEI KEPE

Ujfalussy legújabb munkája alapvetéssel látja el a marxista zeneesztétikát és hatalmas bölcseségi körülményekkel tapint az eddigi kísérletek sebezhető pontjaira. Mindenütt pozitív eredményekkel látja el a zenei gondolkodást, kivéve ott, ahol egyelőre feltétellel kénytelen a lemerülő úr betöltéséről gondoskodni. Ez a feltételezés az alkotó muzsikusi érzelmiségére vonatkozik arra a szubjektív elemre, amely reális világot tükröző alkotási folyamatban egyelőre a legkevésbé tisztázott pont. De itt is a modern lélektan lefelfoghatóbb eredményein épít a Pavlov-féle. Nagy előnye az Ujfalussy-ada rendszernek, hogy immár szolid alapot nyújt bármiféle további kutatás számára. Végül soron a lehető legszilárdabb módon világítja meg az „intónáció” fogalmát, lehánta róla az eddigi meghatározások sok minden rácsúgását. Változtattani csak valamin lehet, s ez a valami a bennünket körülvevő világ: ezen a főtételén alapul Ujfalussy elmélete. Ha majd alkalmazni fogja a formaalkotás teljességét és kimutatja a valószínűségi feltételek akkor irányítást kapunk az esztétika legnehezebb járható útján a klasszikus és romantikus „eszményiség” megértéséhez és leleplezéséhez.

AZ EGYIPTOMI TÖRTÉNET

Az egyiptomi történetnek csak helyszíne van. Azurkék Földközi-tenger, színpompás keleti sokadalom, hitelesen, és mégis mintha a Hungaria-kavéházban terveztek volna. A film-művészet nagyszerűsége egyebek között az, hogy néha egy látványról elhiheti, hogy tenger... Ezúttal a valódi tengert is műtermi makettnek érezzük.

Egyébként: Tóth Laci, a „Légy jó mindhalálig” nagyszerű gyermekszereplője most fahangú, unalmas. Nincs egy őszinte mondata. (Mit tegyen, ha nem irtak a bácsik.) Viszont van egy tündéri arab kisfiú, okos, koravén, humora van, és jól játszik... Jól játszik még: a gizehi piramis és a szfinksz. Igen, a szfinksz, aki úgy hallgat, mintha titka lenne, mintha tudná, miért kell ilyen filmeket csinálni. Nos, ha tudja, igaz van, ha hallgat... Persze azt, hogy ő maga hogyan került a filmbe, még ő sem tudhatja.

Domenico Cimara „Titkos házasság” című operájának új rendszerű díszlettel az opera első felvonásában

Itthon a Vasas

SPORTVILÁG

Újjászervezik a brazil válogatott csapatot — 794 kilométeres futóverseny — Dudazenekar a kosárlabda-mérkőzésen — „A cirkszban könnyebb” — Az Örgyrite új csatára

A Vasas labdarúgó-csapatát hethetes tengerentúli vendégszerepléséről hétfőn Európába érkezett. A piros-kékek hosszú idő utáni „találkozója” az öreg kontinenssel nem a legjobban kezdődött, mert útjuk váratlanul nem Párizsba, hanem Frankfurtba vezetett. Ez a kis kerülő azt a bonyodalmat okozta, hogy a küldöttség tagjai nem vehették át a francia fővárosban hagyott felöltőiket, meleg ruhadarabjaikat és így több, mint 40 napos kánikula után Frankfurtban, majd pedig hétfő délutántól Bécsben kis-kabátban „dacoltak” az európai 10 fokos hideggel.

A Vasas játékosai — a bécsi Ausztria vendégeként — a Hotel Kummerban szálltak meg, s onnan társasgépkocsin kedden ebéd után folytatták útjukat Budapest felé. A dél-élelőtti órákban az MTI munkatársa Ithás Kálmán válogatott játékosal tudott kapcsolatot teremteni, aki a következőket mondotta:

— Nem volt fárasztó a tengerentúli vendégszereplés, a mérkőzések között elegendő idő állt rendelkezésünkre pihenésre és edzésekre is. Megálltunk a helyünket, néhány találkozózn igen jól játszott az együttes, különösen a december 28-i Costa Rica-i esti mérkőzésen, amikor 3:2-re győztünk. Nagy sikert arattunk a Palmeiras ellen elvesztett csoportdöntő első félidőjében is. A játék képe alapján az első 45 percben akár 3-4 gólos vezetést is szerezhettünk volna.

A játékosok közül a túra alatt többen megsérültek, de jelenleg már csak Mészöly és Sárosi van a harcképtelenek listáján, mindketten a térddükkel bajlódnak. A két válogatott védőjátékos sérülése azonban nem látszik túl komolynak, a tervek szerint péntek délelőtt a többiekkel együtt ők is elkezdik Budapestén az edzéseket.

A VILÁGBAJNOK BRAZIL LABDARUGÓ-VÁLOGATOTT az idén tavasszal nagy mérkőzésorozat előtt áll. Márciusban a bolíviai La Pazban 3800 méteres magasságban kerül sor a dél-amerikai bajnokságra, majd áprilisban európai túrára utaznak a brazilok. Ugy tervezik, hogy La Pazban és Európában is kísérleti csapatot szerepeltetnek. Az európai túrán résztvevő együttes még nem alakult ki. Egyelőre viták folynak az összeállítás kapcsolatban, ugyanis Moreira edző ezt a portyát az új válogatott összekovácsolására akarja felhasználni, viszont a VB után a brazil labdarúgóvezetők a régi „nagyok”-nak ígérték az európai utat. Valószínűleg Moreira álláspontja győz és így a világbajnok csapatból mindössze Pelé és Garrincha kerül a válogatottba.

MARATHONI STAFÉTA. Japánban különös verseny előkészületei folynak. Huszonkét tagú csapatok 794 km-es távon mérik össze tudásukat. A futók 36 kilométerenként váltják egymást. Az út 15 várossal vezet. A versenyt a Yomiuri Sinbum című napilap finanszírozza.

SZOKNYA ÉS DUDASZÓ. A Brodrik Rangers nevű skót kosárlabda-csapat felhagyott a hagyományos sportmezek viselésével és a játékosok valamennyi mérkőzésükön skót szoknyában jelennek meg. Sőt, mi több, hazai találkozók előtt felkérlik a játékevezetőket is, hogy szintén öltözzék szoknyát. A mérkőzés után dudaszó köszönti a csapatokat. A dudások zenekara az „öltözöbe” is elkíséri a játékosokat. Edward McCormack, a klub elnöke ezt azzal magyarázta, hogy a sport nem valami komoly dolog, hanem játék. „A csapat és a közön-

ség is szórakozni akar. Mi ezzel a módszerrel biztosítjuk a szórakozást.”

TIZENÖT MILLIÓ SPOR-TOLO. Ennyi az igazolt versenyzők száma a Szovjetunióban. Az atlétika a legnépesebb: 4,25 milliónyian űzik. A második helyen a röplabda áll, 3,5, majd a si és a sakk következik 3,2, illetve 2,4 millió versenyzővel. Érdekes, hogy a labdarúgás csak az ötödik helyen áll: 1,8 millió futballista van a Szovjetunióban. Jelentősen növekszik a kézilabda népszerűsége. Ebben a sportágban idén már gazdag lesz a nemzetközi program, a szovjet válogatott a többi között a svédekkel is mérkőzik.

LABDAZSONGLÓR A FUTBALLPÁLYÁN. Eduardo Gonzales, a madridi cirksz ismert labdazsonglőre, aki különösen a lábával „bűvöli” a labdát, sok meghívást kapott, hogy vegyen részt labdarúgó-mérkőzésen. Gonzales a sok „ugratás” után valóban pályára lépett az egyik üzemi csapatban. Tündöklése azonban nem tartott soká. A huszadik percben levonult a pályáról, addig ugyanis képtelen volt találni a labdával. A védők szorosan fedték őt és ezért nem jutott hozzá, hogy zsonglőrtudományát bemutassa. „A cirkszban sokkal könnyebb” — mondta búcsúzóul Eduardo mester.

SIMONSSON A SPANYOLOK ELLEN KÉSZÜL. Az 1958-as VB-n a svéd Simonssont Európa legjobb középcsatárának tartották. Mintegy negyedmillió forintnak megfelelő összegért vásárolta meg a svéd játékos annak idején a Real Madrid, de három esztendő alatt a svéd futballista mindössze három ízben szerepelt a Real Madrid első csa-

patában. A pletykák szerint Di Stefano gátolta Simonsson karrierjét. A 27 éves svéd játékos hazatér Svédországba, ahol az Örgyrite Göteborgban játszik majd július 1-től. Simonssonnak most az a legnagyobb vágya, hogy a svéd válogatottban összekerüljön a spanyolokkal és ezen a mérkőzésen igazolja klasszisát.

FEJELÉS EGY ÓRÁN ÁT. Az olasz Italo Grosso különös világrekordot állított fel. Egy más után nyolcezerszer fejtelt a labdába, egy órán át játszodozott anélkül, hogy a labda leesett volna.

A MÜKORCSOLYA EURÓPA BAJNOKSÁGRA érkezett külföldről és magyar részvevők barátkozása a jégen. Balról jobbra: Kondi, Sedova (szovjet), Csordás és Proskurin

Ki lesz a sakkbajnok?

Befejezéshez közeledik a sakk-mattoni verseny

A hetek óta tartó sakkbajnokság lassan befejezéshez közeledik. Erthető tehát, ha már most kezdik latolgatni a szurkolók, ki is nyeri ezt a maratoni versenyt. A fokozott érdeklődés azzal is magyarázható, hogy az első fordulókban tapasztalt sok békés kiegészést a bajnokság derekán éles.

igazi „vére menő” összecsapások váltották fel és minden fordulóban akadt igazi, szurkolóknak való csemege. Különösen érdekesen alakult az élcsoporthelyzete. A szélesebb körben eddig szinte még ismeretlen

Bárczay László a Bp. Vörös Meteor 27 éves versenyzője

egy kezdeti döntetlen sorozat után minden elismerést megérdemlő győzelmi szériát ért el és komoly esélyese az első helynek.

Az eddigi tapasztalatokról a legilletékesebb elfogulatlan szemlélet,

Barca Gedeon nagymestert kérdeztük meg.

Ó mindennap ott látható a bajnokság nézőterének első soraiban, alig pár lépésre a versenyzőktől, noha valójában „húsz évré vannak egymástól”. Az idén jelentősen megfiatalodott bajnoki mezőny átlagos életkora ugyanis éppen ennyivel kevesebb Barcza nagymesterénél.

A magyar sakkozást hosszú időn át a taktikai rátermettség jellemezte. Ez a vonás a legutóbbi években mintha kissé elszűrkült volna. Igen örvendetes, hogy a mostani bajnokságon talán nem is új, hanem inkább a régi színfoltként visszatért ez a jellegzetesség, elsősorban Bárczay játékában. Bárczay győzelmeit vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy kevés az egyszerűen végigvezetett stratégiai teljesítménye, de ugyanakkor öltetes rajtjűtésekkel volt képes ellenfeleit megzavarni és egy-két esetben még a valamivel hátrányosabban álló helyzeteket is a maga javára fordítani.

Arra a kérdésre, hogy vajon a mostani 1 pont előny elég lesz-e Bárczaynak a bajnokság megnyerésére, még Barcza nagymester sem tud határozott választ adni.

Bilek nagymester ugyan-csak erősen versenyben van

és a hátralevő fordulókból három ellenfelük (Sápi, Kovács és Honfi) azonos. Rajtuk kívül Bileknek Varnusszal és Fileppel, Bárczaynak pedig Forintossal és Haaggal kell még mérkőznie. Így tehát az esélyek még nyíltak mondhatók.

A pénteki forduló eredményei: Bilek—Varnusz függő

(Bilek áll jobban), Filep—Sági döntetlen, Kovács—Honfi 1:0, Honfi—Köberl 1:0, Haág—Dely döntetlen, Liptay—Navarovszky függő (sötét jobban áll), Gasztor—Flesch függő (sötét jobban áll). A bajnokság állása a 10. forduló után: Bárczay 11, Lengyel 10,5, Bilek 10, Pörtisch 10, Kluger 9, Dely Forintos 8,5 pont. A 16. fordulót ma délután játsszák.

Megkezdte közös előkészületeit a labdarúgó-válogatott

Temesvár és a Linzi ASK elleni edzőmérkőzés a műsoron

Az MLSZ-ben összeállították a labdarúgó-válogatott csapatok edzésprogramját. Az A-válogatott februárban nyolc edzést tart, az első kétkapus mérkőzésre 20-án kerül sor, 27-én az A-csapat az olimpiai kerettel csap össze.

A március 20-i cardiffi Wales—Magyarország Nemzetek Kupája mérkőzés előtt Debrecenben Temesvár válogatottja, majd március 13-án

Linzenben az ASK elleni közös előkészületi mérkőzést a magyar csapat.

Az olimpiai selejtező mérkőzésekre az MLSZ május 1-jén novemberi időpontot javasol a svédeknek, egyben az olimpia terjesztést is megteszi, hogy a május 5-re Budapestre tervezett Magyarország B—Svédország B mérkőzés szerepljen az első olimpiai selejtezőként.

Autó- és motorsport

9 új motorkerékpár érkezett — tervben felül! — a Magyar Honvédelmi Sportszövetség országos elnöksége címe. A kilenc crossmotor megoszlása: 4 db 125 cm-es Zetka, 3 db 250-es Jawa, 2 db 350-es Jawa. A motorokat zömében az MHS megyei motoros klubjai kapják meg.

Motoros jégversenyt rendeztek vasárnap Kurszokban, húsz ezer néző előtt. Az 500 méteres körpályán lebonyolított versenyen a sport eredményes mestere, a kuruzki Viktor Susmanov szerezte meg az abszolút győzelmet, 350 km-es gépen.

Legfeljebb 36 versenyautó lehet egyszerre pályán — így határozott az NSZK autóklubjának sportbizottsága. Az Auszra, Nürnbergre és a többi versenypályára érvé-

nyes határozat a gyalorok esetek miatt született meg. Téli terepedzés során a legkisebbek közül ebben az évben a főváros legjobb crosszői: A Dóza, a Honvéd és az MHS KMK által — valószínűleg a Farkasvölgyben — közösen rendezendő nagy verseny.

Új típusú cross-vázat tett Csabai Péter, a dunaközi egyik legkiválóbb crossversenyzője. Az új váz lényegesen könnyebb az eddigieknél. Csabai különben a keszfahévíri VT-gyár művezetője.

Az autós világbajnokok elmúlt 13 évben a következők voltak: 1950: dr. Forintos (olasz) Alfa Romeo, 1951: Forintos (argentin) Alfa Romeo, 1952 és 1953: Ascari (olasz) Ferrari, 1954, 1955, 1956: Ferrari, 1957: Fangio (Maserati), 1958: Fangio (Ferrari), 1959: Fangio (Ferrari), 1960: Brabham (angol) Cooper, 1961: Phil Hill (Egyesült Államok) Ferrari, 1962: Graham Hill (angol) BRM.

Az év első motorversenye a Csongrád megyei MHS rendezte március 3-án. Ez lesz az év legjelentősebb megkezdés, havas motoros

Csak sok edzéssel lehet az élvonalba jutni

Bakó Jenő, a válogatott edzője a brémai úszóversenyéről

A világ egyik legdrágább úszóversenyén vettünk részt — mondja Bakó Jenő, a válogatott edzője, aki a brémai nemzetközi viadalon vezette a magyar úszókat. — Mint a rendezők újságolták, 55 000 márkájukba került a 15 ország versenyzőinek meghívása. Ezt részben a magas helyi árakkal, valamint a televíziótól kapott részesedéssel igyekeztek fedezni. Az a tervek, hogy jövőre meghívják az ausztrálokat is, és biznak abban, a szovjet versenyzők is ott lesznek majd a legközelebbi verseny rajtjánál.

A kitűnő szakember szerint a brémai fedett uszoda igen alkalmas kitűnő eredmények elérésére. Őt 25 méteres korszerű pályával és úgynevezett könnyű vízzel rendelkezik.

Az eredmények ismeretese — folytatta a válogatott edzője. — A magyarok közül Dobay végzett a legjobban: a 100 méteres gyorson elért győzelme nem forgott veszélyben. A versenyen alkalmunk volt nemcsak az európai hanem az amerikai és a japán úszókat is alaposan megfigyelni. Két fontos tanulság. Az egyik: az úszók, függetlenül a délutáni versenyektől, még délelőtt is erős edzést tartottak. Délután a bemelegítést már egy órával a rajt előtt befejezték. A versenyig hátralevő időben először pihentek, majd sokat sétáltak, állandóan mozgásban voltak. Ezzel elkerülték, hogy — mint eddig egyesek — szinte percenként beállították magukat a bemelegítés utáni azonnali versenyre. A másik: a legtöbb úszó felgyorsította a kar-és lábütemét, ezt különösen az amerikai mellúszó, Jastréms-

kinél tapasztaltuk. Csúnyán, majdnem kapkodva úszik, az eredmények azonban őt igazolják. Versenyzőink mindennek szemtanúi voltak, s látták, hogy csak kemény és sok edzéssel lehet az élvonalban maradni. A szakemberek körében általánossá vált az a vélemény — s ezt Bréma igazolta —, hogy az úszósportban tovább tart a fejlődés. Nem lesz előre leírt szám Tokióban!

Az úszóknál már befejeződött a téli idény. A február hónap amolyan leveztető időszak lesz. Most, a hazaérkezés után Bakó Jenő és Sárosi Imre elkészíti az úszók olimpiai felkészülésének tervét, amelyet az elnökség elé terjesztenek. Aztán márciusban ismét megkezdődik az előkészület, hogy a legjobbak az ideai nemzetközi találkozókra elérjék csúcsmagasságukat.

Papp László újabb győzelme — technikai k. o.-val

A bécsi Stadthalléban szerda este 15 000 néző hangorkánjától buzdítva, Papp László a 15. menetben technikai kiütéssel győzött és megvédte hivatásos középsúlyú Európa-bajnoki címét az angol George Aldridge-dzsel szemben. Rendkívül sok külföldi, főként angol és amerikai tudósító, rádió-, foto-és filmripporter érkezett Bécsbe, s a mérkőzést elejétől végéig közvetítette az angol televízió is.

Papp már a mérkőzés első meneteiben fölényben volt, s ez később csak fokozódott. Aldridge megpróbálta, hogy útját állja Papp rohamainak, volt is egy-két szép ellenakciója, de a 9. menetben a magyar ökölvívó egy igen erős jobbgyengesétől felszakadt a szemhéja. Ettől kezdve Papp győzelméhez már nem fért kétség. Aldridge-t a 11. menetben csak a gong mentette meg a kiütéstől, majd a 15-ben újra a padlóra került. Az utolsó menet utolsó percében az angol versenyző teljesen harcképtelenné vált, s a

holland bíró megállította a mérkőzést és Papp László karját a magasba emelte: győzelem technikai k. o.-val. A bécsi közönség szűnni nem akaró ünneplésben részesítette Papp Lászlót, aki tehát huszonharmadik profimérkőzésén immár huszadszor győzött.

Hogyan tér át a labdarúgás a tavaszi-őszi rendszerre?

A labdarúgó-sportban is bevezetik a tavaszi-őszi-rendszert — így határozott, mint ismeretes, az MTST teljes ülése. A döntés, minthogy a legnépesebb sportágról van szó, nagy érdeklődést váltott ki.

A labdarúgó-bajnokság lebonyolítási rendjéről már hosszabb ideje foly a vita a szakkörökben, s még mielőtt a tavaszi-őszi áttérésre szóló

döntés megszületett, többfajta elképzelésről esett szó.

Az átváltás végrehajtása természetesen a Magyar Labdarúgó Szövetség hatáskörébe tartozik — mondták illetékes helyen. — A jelenlegi bajnokságot minden változtatás nélkül befejezik a csapatok. A kérdés az, hogy mi történjék az idén az őszi szezonban. A lehelyesebb az volna, ha ezt átmeneti időszakra tekintenénk, s ezalatt szünetelne a

bajnokság, s a csapatok csak díjmérkőzéseket játszanának, kupaküzdelemben vennének részt. Az új rendszerű bajnokság csapata 1964. február végén kezdődne, s akkor már tavaszi-őszi rendszerben. Ilyen módon, az 1963. évi őszi bajnoki szezon kihagyásával lehetőség nyílna arra is, hogy a szeptember, október, november hónapokban a csapatok jól felkészüljenek, összeforranak, esetleg új játékosokat, fiatalokat próbáljanak ki.

Heti HÍRADÓ

(SAJTOSZEMLE)
Szerkesztő: a szerkesztő bizottság
Kiadja: a Belügyminisztérium Bv. Országos Parancsnoksága, Budapest VI., Lendvai utca 14-16
Szakra Lapnyomda